

ΙΕ'. ἢ ἀρχὰς τοῦ ΙΣΤ'. αἰῶνος. Φεύγοντες δηλαδὴ οἱ κάτοικοι τῶν πλησίον τῶν σημερινῶν Λαγκαδιῶν μικρῶν χωριῶν καὶ συν-οικισμῶν τὰς πιέσεις καὶ ἐπιδρομὰς τῶν κατακτητῶν Τούρκων ἠναγκάσθησαν νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὸ δυσπρόσιτον καὶ ἀσφαλὲς τοῦτο μέρος καὶ συνετέλεσαν εἰς τὸν οἰκισμὸν τῆς κομποπόλεως. Βέβαιον εἶναι ὅτι κατὰ τὸν ΙΖ'. αἰῶνα ὑπῆρχον τὰ Λαγκάδια. Ὁ Pacifico εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ τὸ 1700 ἐκδοθεῖσαν χωρογραφικὴν περιγραφὴν τῆς Πελοποννήσου ἀναφέρει τὰς κόμας καὶ χωρία τῆς Ἀρχαδίας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν τὰ Λαγκάδια, Ρεκούνη, Μαυράδες, Φούσκαρι καὶ Τσίπολι.

Ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον οἰκισθεῖσα κομόπολις ἔλαβε τὸ ὄνομα Λαγκάδια κατὰ πῦσαν πιθανότητα ἐκ τῆς μορφολογικῆς διαπλάσεως τοῦ ἔδαφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτίσθη. Ἡ δημοτικὴ λέξις λαγκαδι σημαίνει φάραγξ, χαράδρα, χεῖμαρρος (κοινῶς ρηματιά), Οὕτω λέγεται: (βόσκει τὰ πρόβατα στὶς πλαγιὰς τοῦ λαγκαδιοῦ», καὶ «κατέβασε τὸ λαγκαδι». Συνώνυμος πρὸς αὐτὴν εἶναι καὶ ἡ λέξις λαγκαδιά, ἢ ὁποία σημαίνει τὸ σύνολον τῶν γνωρισμάτων τοῦ λαγκαδιοῦ ἢτοι τὴν χαράδραν, τὸν δι' αὐτῆς διερχόμενον χεῖμαρρον καὶ τὶς ἀντικρυνὲς πλαγιὰς (βόσκει τὰ πρόβατα στὴ λαγκαδιά). Λαγκάδια δὲ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὀνομάζονται αἱ πολλὰ χαράδρα, οἱ δι' αὐτῶν διερχόμενοι χεῖμαρροι καὶ αἱ ἀπέναντι πλαγιὰς. Πράγματι τὰ Λαγκάδια εἶναι κτισμένα ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ τῆς Ἀνατολικομεσημβρινῆς πλευρᾶς βραχώδους βουνοῦ (τοῦ ὄρεινοῦ συστήματος τῶν Ἀρχαδικῶν ὄρεων), τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα κατερχόμενα ἔχουν διαβρώσει πολλὰ χού τὸ ἔδαφος σχηματίζοντα φάραγγας καὶ χαράδρας, διὰ μέσον τῶν ὁποίων ρέουν πολλοὶ μικροὶ ἢ μεγάλοι χεῖμαρροι διαιροῦντες τὴν κομόπολιν εἰς πολλὰς συνοικίας. Τὰ ὕδατα τῶν χεῖμαρρων συνεννοίμενα συναποτελοῦν ἓνα μεγαλύτερον ποτάμι, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὸν περιηγητὴν Πausaniαν (170 μ. Χ.) ὀνομάζεται Τουθῶα (ἦ), σήμερον δὲ καλεῖται κοινῶς Λαγκαδινοῦ ποτάμι. Ὡστε τὰ Λαγκάδια ἕνεκα τῆς ἔδαφικῆς διαπλάσεώς των εἶναι ἓνας μέγαν λαγκαδότοπος καὶ ἐντεῦθεν προέκυψε τὸ ὄνομα τῆς εἰς αὐτὴν τὴν τοποθεσίαν οἰκισθείσης κομποπόλεως.

